

כעורח
השם
יתברך

ספר

הערב רב

וכל המסתערך

חלק תשיעי

על פי ספר הקדוש

שער הגלגולים

לרבינו האריז"ל

יוצא לאור בעזהשי"ת על ידי

הוצאת "ועד גילוי פני הערב רב"

* * *

מנחם אב תשס"ד לפ"ק

עיה"ק ירושלים תובב"א

ספר "הערב רב"

וכל המסתעף

חלק תשיעי

על פי ספר הקדוש שיער הגלגולים להאריז"ל

בו יבואר גודל ענין חיוב הלימוד ולחקור מעשי וענין ה"ערב רב", ואיך שצריכים ללחום נגדם, שמקלקלים את כל עם ישראל בכל העולם כולו, ועוקרים כל המצות שבתורתנו הקדושה, כמו שכתב הגאון הקדוש מווילנא זיע"א, שישנם חמשה מיני ערב רב, והם: ^(א) בעלי מחלוקת ובעלי לשון הרע, ^(ב) הרודפים אחר התאוה כמו זנות וכדומה, ^(ג) הרמאים שמראים עצמם כצדיקים ואין לבם שלם, ^(ד) הרודפים אחר הכבוד ובונים חרבות לעשות להם שם, ^(ה) הרודפים אחר הממון. והמחלוקת תחילה, כי המחלוקת כנגד כולם, והם נקראים "עמלקים", ואין בן דוד בא עד שיעברו מן העולם, ועליהם נאמר (דברים כה, יט): "תמחה את זכר עמלק" כמבואר בזוהר. (אדרת אליהו פרשת דברים)

גם יבואר בו השכר הגדול למי שעוסק להציל את עם ישראל מן הערב רב, ומעורר את הרבים שלא יפלו ברשתם ח"ו.

עוד יבואר. שהערב רב הם רמאים כנחשים ועקרבים. כמבואר בזוהר חדש וז"ל (זוהר חדש פרשת יתרו מאמר ז' ימי בראשית):

"אבל נחשים ועקרבים יש בו – ונחשין ועקרבין דילה אינון ערב רב".

עוד יבואר בו העונשים הגדולים אשר מענישים את האדם בזה ובבא, ושאין אדם יכול לשער עד כמה שיסבול בזה ובבא על זה שעזר את הערב רב, והפגם הגדול הנעשה על ידי אלו העוזרים להם, וגודל החיוב שמוטל על כל איש ואיש להיות בקי בהם בפרטותיהם ודקדוקיהם, כדי שלא יכשלו חס ושלום לבנות בתו עבודה זרה של דור הפלגה של הבה גבנה לגנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לגנו שם (בראשית יא, ד), כי בזה תלוי יסוד קדושת ישראל, ובו תלוי גם כן ביאת משיח בן דוד, כמו שגילה לנו רבינו חיים וויטאל זיע"א תלמיד האריז"ל בספרו הקדוש עץ חיים בהקדמתו.

ב הערב רב על פי ספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל

בס"ד

הספר נדפס לזכות את הרבים
ונחלק בחנם לכל דורש ומבקש

הרשות נתונה לכל מי שברצונו להדפיס קטעים מספר זה או כל הספר בכל
לשון שהוא בכל מדינה ומדינה, כדי להרכות תורה ויראת שמים בעולם,
ולעזור לבנות אחינו בני ישראל בתשובה שלימה

אם אתה רוצה לדעת מי הוא זה ואיזה הוא אשר מלאו לבו לעכב את
גאולתינו ופדות נפשינו רחמנא ליצלן, תלמוד בעיון בספר הזה.

במקום הקדמה

וְהִנֵּה מַה שֶּׁכָּתַב בְּתַחֲלִיל דְּבַרְיוֹ וְאָפִילוּ כָּל אֵינוֹן
דְּמִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא כָּל חֶסֶד דְּעֵבְדֵי לְגַרְמִייהוּ וְכוּ', עִם
הַיּוֹת שֶׁשֶׁטְמוּ מִבּוֹאֵר וּבִפְרֵט בּוֹזְמִינֵנו זֶה בַּעֲזוֹתָהּ אֲשֶׁר
הַתּוֹרָה נַעֲשִׂית קַרְדּוּם לַחֲתוּךְ בַּהּ אֲצֵל קֶצֶת בַּעֲלֵי תּוֹרָה
אֲשֶׁר עִסְקִים בַּתּוֹרָה עַל מִנַּת לְקַבֵּל פֶּרֶם וְהַסְפָּקוֹת
יְתִירוֹת וְגַם לַהֲיוֹתָם מִכֻּלֵּי רֵאשִׁי יְשִׁיבוֹת וְדִינֵי
סְנֵהֲרָאוֹת לַהֲיוֹת שְׁמֵם וְרִיחָם נוֹדֵף בְּכֹל הָאָרֶץ וְדוֹמִים
בְּמַעֲשֵׂיהֶם לְאֲנָשֵׁי דוֹר הַפְּלָגָה הַבּוֹנִים מִגְדֵּל וְרָאשׁוּ
בַשָּׁמַיִם. וְעִיקַר סִיבַת מַעֲשֵׂיהֶם הִיא מַה שֶּׁכָּתַב אַחֵר כֵּךְ
הַכְּתוּב וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם. כְּכַתּוּב בַּסֵּפֶר הַזֶּהוּר בַּפֶּרֶשֶׁת
בְּרֵאשִׁית דָּף כ"ה ע"ב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ עַל פֶּסוּק אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת
הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ. שְׁחִמְשָׁה מִיָּנִים יֵשׁ בְּעֶרֶב רַב וּמִן הַגּוֹ'
מִיָּנִים מֵהֶם הוּא הַנִּקְרָא כֵת גְּבוּרִים דְּעִלְיָהּ אֲתַמַּר
הֵמָּה הַגְּבוּרִים אֲשֶׁר מַעוֹלָם אֲנָשֵׁי הַשֵּׁם וְאֵינוֹן מַסְטְרָא
דְּאִילִין דְּאִיתַמַּר בַּהוֹן הַבָּה נִבְנָה לָנוּ עִיר וּמִגְדֵּל וְגוֹ'
וְנַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם בְּבִנְיַן בְּתֵי כְּנַסְיוֹת וּבְתֵי מִדְרָשׁוֹת וְשׁוּין
בַּהוֹן ס"ת וְעֵטְרָה עַל רִישָׁיהָ וְלֹא לְשִׁמָּה אֱלֹא לְמַעַבְד
לוֹן וְכוּ' וְהִנֵּה עַל הַכֵּת הַזֹּאת אֲמָרוּ בְּגִמְרָא כֹּל הָעוֹסֵק
בַּתּוֹרָה שְׁלֹא לְשִׁמָּה נוּחַ לוֹ שְׁנֵהֲפָכָה שְׁלִייתוֹ עַל פְּנֵי
וְלֹא יֵצֵא לְאוּרֵי הָעוֹלָם.

תוכן עניני "ערב רב" מספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל

שער הגלגולים – הקדמה ב'..... ה

א. כל הבעלי תורה אשר בדור הזה עתה, הם בחי' אנשי דור המדבר – הטעם שנשותיהם מושלות עליהם לפי שבימיהם עשו הערב רב את העגל ולא מיהו בהם, אבל הנשים לא רצו לתת נזמי הזהב לעגל, ולכך הם מושלות עתה עליהם נשיהם..... ה

ב. על ידי חטאם של קין והבל, נתערבו כל הנשמות בתוך הקליפות, וזה נקרא עירוב הטוב ברע, ומאז והילך הולכים ומתבררים הנשמות מתוך הקליפות – וכשיתבררו כל הנשמות כולם אז יבולע המות לנצח ויבוא משיח..... ה

ג. דור המדבר עצמו, עם הערב רב, כלם יתגלגלו בדרא בתראה, כימי צאתך מארץ מצרים. וגם משה יקום בתוכם, כי כלם הם מסוד הדעת, משה, ודור המדבר, וגם הערב רב..... ו

ד. לפעמים יהיה שקצת טוב שבנפש הצדיק נתערב ברשע, וקצת רע של הרשע, נתערב בצדיק..... ז

ה. צריך האדם למרדף בטר חייביא, ולמזכה להו כמאן דרדיף בטר חייו, כי ברדוף הצדיק אחר הרשע לזכותו, אולי הרשע יהוא יש בו אותם נצוצות טובות שנאבדו מומך, ונצוצותיו הרעות נתנו לך, ועל ידי שתתחברו יחד בחשק ואהבה, אז הטוב שבו יוסר ממנו ויותנו כך, ואז אתה נשלם בכל הטוב, והוא נשלם בכל הרע..... ח

שער הגלגולים – הקדמה ל"ג..... ט

ו. אחרן הכהן היה מן הראוי לו שימסור עצמו להריגה כשקמו עליו הערב רב ואמרו לו קום עשה לנו אלהים..... ט

שער הגלגולים – הקדמה ל"ט..... ט

ז. רבינו חיים וויטאל ז"ל כותב: אמר לי מורי ז"ל, כי אני מחוייב לזכות לחייביא, יותר משאר בני אדם, לפי שכל הרשעים שבדור הזה, הם בחינת הערב רב, אשר רובם או קרוב לכולם הם משורש קין, שנתערבו נצוצותיו הטובות ברע ורובו רע, ולכן אני מחוייב לתקנם, כי הם מן השורש שלי, ולא די זה, אלא אפילו הרשעים של הדורות של הראשונים שכבר עברו מימי קדם שהם בניהנם, יכול אני לתקנם על ידי מעשי ולהעלותם מגיהנם ולהכניסם בגופות שיחזרו לבוא בעולם הזה להתקן – ואם אני הייתי מזכה לחייביא שבזה הדור, היו שומעים לקולי מאד, והיו דברי נכנסים באזניהם ..
ט.....

הערב רב על פי ספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל ה

❁ שער הגלגולים להאריז"ל ❁

שער הגלגולים – הקדמה ב'

א.

כל הבעלי תורה אשר בדור הזה עתה, הם בחי' אנשי דור המדבר – הטעם שנשותיהם מושלות עליהם לפי שבימיהם עשו הערב רב את העגל ולא מיחו בהם, אבל הנשים לא רצו לתת נזמי הזהב לעגל, ולכך הם מושלות עתה עליהם נשיהם

גם דע, כי כל הבעלי תורה אשר בדור הזה עתה, הם בחי' אנשי דור המדבר, שעליהם נאמר כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, וכמבואר אצלינו בפסוק הנך שוכב עם אבותיך וקם וגו'. וזהו הטעם שנשותיהם מושלות עליהם לפי שבימיהם עשו הערב רב את העגל ולא מיחו בהם, אבל הנשים לא רצו לתת נזמי הזהב לעגל, ולכך הם מושלות עתה עליהם נשיהם.

ב.

על ידי חטאם של קין והבל, נתערבו כל הנשמות בתוך הקליפות, וזה נקרא עירוב הטוב ברע, ומאז והילך הולכים ומתבררים הנשמות מתוך הקליפות – וכשיתבררו כל הנשמות כולם אז יבולע המות לנצח ויבוא משיח

גם דע, כי כבר נתבאר בדרושים אחרים, כי ע"י חטאם של קין והבל, נתערבו כל הנשמות בתוך הקליפות, וזה נקרא עירוב הטוב ברע, ומאז והילך הולכים ומתבררים הנשמות מתוך הקליפות, כצרוף הכסף הטוב מן הסיגים, והברור הזה נמשך עד אשר יושלמו להתברר כל הנשמות שנפלו ברמז"ח איברים של אדם הבליעל, עד שיושלם להתברר

ו הערב רב על פי ספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל

עד סיום קומתו, שהוא עד סוף רגליו של אדם וקדושה, מתוך רגליו דאדם דקליפה, אשר לזה רמזו רז"ל בזוהר פרשת פקודי, עד דמטי רגלין ברגלין, כדין כתיב ועמדו רגליו ביום ההוא. וכיון שיתבררו כל הנשמות לגמרי, אז אין אדם דקליפה שהוא הסיגים צריכים להסירם ע"י מעשה, כי מאליו יפול ויבולע בבל יראה ובל ימצא, כי הקדושה שהיא החיים הובדלה מן הסיגים הנקראים מות, ואין להם עוד חיות כלל, ובעשן יכלו, וזש"ה בלע המות לנצח וגו', כי לא יבולע עד שיתבררו כל הנשמות כלם. לכן בר"ת 'בלע המות לנצח ר"ת הבל, לרמז כי עד שיושלם גלגולו של הבל, שהוא מרע"ה המתגלגל בכל דור ודור, לברר כל הנשמות בתוך הסיגים, וכשיכלו, אז יבא המשיח, ואז בלע המות לנצח.

דרך המדבר עצמו, עם הערב רב, כלם יתגלגלו בדרא בתראה, כימי צאתך מארץ מצרים. וגם משה יקום בתוכם, כי כלם הם מסוד הדעת, משה, ודור המדבר, וגם הערב רב

ג.

דור המדבר עצמו, עם הערב רב, כלם יתגלגלו בדרא בתראה, כימי צאתך מארץ מצרים. וגם משה יקום בתוכם, כי כלם הם מסוד הדעת, משה, ודור המדבר, וגם הערב רב

ובזה תבין מש"ה, הנך שוכב עם אבותיך וקם והוא א' מן המקראות שאין להם הכרע. (הגהה - אמר שמואל, לאפוקי ממאן דפירוש שאין להם הכרע, ר"ל, איני יכול להכריע אם נדרש לפניו או לאחריו). פירוש, כי מלת וקם, נמשכו לפניו ולאחריו, ושניהם אמת, כי הנה עתיד מזה עצמו יחזור בגלגול בדרא בתראה ואז יקום, וזהו הנך שוכב עם אבותיך וקם. גם אז בדרא בתראה, יתגלגלו כל דור המדבר עם הערב רב, וזהו וקם העם הזה וגו'. והענין הוא, כי אין לך דור ודור שמרע"ה אינו בתוכו בסוד וזרח השמש ובא השמש, דור הולך ודור בא, כדי לתקן את הדור ההוא. וגם דור המדבר עצמו, עם הערב רב, כלם יתגלגלו

הערב רב על פי ספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל ז

בדרא בתראה, כימי צאתך מארץ מצרים. וגם משה יקום בתוכם, כי כולם הם מסוד הדעת, משה, ודור המדבר, וגם הערב רב, כמבואר אצלינו בפרשת שמות. וזש"ה אח"כ, אשר הוא בא שמ"ה, והם אותיות מש"ה, כי משה יתגלגל עמהם כנזכר. וזה סוד כל הת"ח שבדור הזה, נשותיהם שולטות עליהם, לפי שהם מזמן דור המדבר, שהם לא נתנו נזמיהם לעגל. והאנשים חטאו, ונתנו נזמיהם לעגל. אמר שמואל, וכ"כ לעיל ע"ש.

ד.

לפעמים יהיה שקצת טוב שבנפש הצדיק נתערב ברשע, וקצת רע של הרשע, נתערב בצדיק

עוד דע, כי כל הנשמות ע"י חטאו של אדה"ר, נתערבו טוב ברע, ולכן לפעמים יהיה, שקצת טוב שבנפש הצדיק, נתערב ברשע וקצת רע של הרשע, נתערב בצדיק. ובזה תבין מש"ה, אשר יש צדיקים שמגיע אליהם כמעשה הרשעים וכו'. כי כמה צדיקים יש שהם עוברים איזו עבירה פרטיית, ונכשלים במה שלא יכשל רשע אחד. וכן להפך כמה רשעים גמורים עושים קצת מצות פרטיות בתכלית עשייתם ונזהרים בהם כל ימיהם. גם תבין בזה ענין צדיק גמור, ורשע גמור, ובינוני. כי הכל תלוי כפי חלקי נצוצות הטוב שבו, וכפי מספר חלקי נצוצי הרע שבו. ועוד כי אופני העבירות או המצות שעושים, הם כפי ערך בחי' הנצוצות שבו, ובאיזה אבר ושרש הם, אם טוב ואם רע, כך הם חושקים ותאבים אל המצות או אל העבירות ההם יותר מזולתם ורודפים תמיד אחריהם.

ה.

צריך האדם למרדף בתר חייביא, ולמזכה להו כמאן דרדיף בתר חייו, כי ברדוף הצדיק אחר הרשע לזכותו, אולי הרשע ההוא יש בו אותם נצוצות טובות שנאבדו ממך, ונצוצותיו הרעות נתנו לך, ועל ידי שתתחברו יחד בחשק ואהבה, אז הטוב שבו יוסר ממנו ויותנו בך, ואז אתה נשלם בכל הטוב, והוא נשלם בכל הרע

והנה לסבה זו החמירו בס"ה, שצריך האדם למרדף בתר חייביא, ולמזכה להו כמאן דרדיף בתר חייו וכו', והענין הוא, כי ברדוף הצדיק אחר הרשע לזכותו, אולי הרשע ההוא יש בו אותם נצוצות טובות שנאבדו ממך, ונצוצותיו הרעות נתנו לך, וע"י שתתחברו יחד בחשק ואהבה, אז הטוב שבו יוסר ממנו ויותנו בך, ואז אתה נשלם בכל הטוב, והוא נשלם בכל הרע. וזה סוד צדיק נוטל חלקו וחלק חברו בג"ע, רשע נוטל חלקו וחלק חברו בגיהנם. וזש"ה אם רעב שונאך האכילהו לחם. וכמ"ש ז"ל על פסוק כי תראה חמור שונאך, אין הכתוב מדבר אלא באדם רשע שמותר לשנאותו כמש"ה הלא משנאך ה' אשנא, ואמר אם רעב שונאך תאכילהו לחם, ר"ל מחמת נצוץ טוב שבו, ומתאוה ורעב לעשות טובה, האכילהו לחם לחמה של תורה ומצות, ותזכהו, כי ע"כ גחלים שהם נצוצי הרע שבך, אתה חותה על ראשו, ויתחברו עמו, ויוסרו ממך. וכמש"ה, ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל ארץ גזירה, ונצוצי הטוב שבו יוסרו ממנו, וה' ישרים לך, ונמצא שאתה שלם בטוב, והוא שלם ברע. וכמ"ש ז"ל, אל תקרי ישרים לך, אלא ישרימהו לך, ולפי שהש"ת טוב אינו מזכיר שמו על הרעה, כמש"ה כי גחלים אתה חותה על ראשו. אבל על הטוב הזכיר שמו, כמש"ה וה' ישרים לך כנוכר כי הוא עושה הטוב הזה.

שער הגלגולים – הקדמה ל"ג

ג.

אהרן הכהן היה מן הראוי לו שימסור עצמו להריגה כשקמו עליו הערב רב ואמרו לו קום עשה לנו אלהים

ונתחזר בענין אהרן, כי הוא הרן בן אחי אברם. והרן בא לתקן חטא אדם הראשון שעבד ע"ז, ולא די שלא תקן, אלא שגם עתה לא האמין בה' אלא עד שיצא אברהם מכבשן האש כמו שאמרו ז"ל, ולכן נשרף הרן באור כשדים. ואח"כ נתגלגל באהרן לתקן חטא הנזכר, ואדרבא חטא במעשה העגל, והוצרך ליהרג, והיה מן הראוי לו שימסור עצמו להריגה, כשקמו עליו הערב רב וא"ל קום עשה לנו אלהים, והוא טעה, כי חשב שהיה מספיק במה שהרגו את חור, שגם הוא משרש הבל כנזכר. וזה סוד ויבן מזבח לפניו וארז"ל ויבן מזבח מן הזבוח לפניו, שהוא חור. ולכן נמנע, ולא מסר עצמו להריגה, וחטא בזה, ולא נתקן חטא זה, עד אוריה הכהן, כמו שיתבאר לקמן.

שער הגלגולים – הקדמה ל"ט

ד.

רבינו חיים וויטאל ז"ל כותב: אמר לי מורי ז"ל, כי אני מחוייב לזכות לחייביא, יותר משאר בני אדם, לפי שכל הרשעים שבדור הזה, הם בחינת הערב רב, אשר רובם או קרוב לכולם הם משורש קין, שנתערבו נצוצותיו הטובות ברע ורובו רע, ולכן אני מחוייב לתקנם, כי הם מן השורש שלי, ולא די זה, אלא אפילו הרשעים של הדורות של הראשונים שכבר עברו מימי קדם שהם בגיהנם, יכול אני לתקנם על ידי מעשי ולהעלותם מגיהנם ולהכניסם בגופות שיחזרו לבוא בעולם הזה להתקן – ואם אני הייתי מזכה

י הערב רב על פי ספר הקדוש שער הגלגולים להאריז"ל

לחייביא שבזה הדור, היו שומעים לקולי מאד, והיו דברי נכנסים באזניהם

ואמר לי מורי זכרונו לברכה, כי אני מחוייב לזכות לחייביא, יותר משאר בני אדם, לפי שכל הרשעים שבדור הזה, הם בחינת הערב רב, אשר רובם או קרוב לכולם הם משורש קין, שנתערבו נצוצותיו הטובות ברע ורובו רע ולכן אני מחוייב לתקנם כי הם מן השרש שלי. ולא די זה, אלא אפילו הרשעים של הדורות של הראשונים שכבר עברו מימי קדם, שהם בגיהנם, יכול אני לתקנם ע"י מעשי, ולהעלותם מגיהנם ולהכניסם בגופות שיחזרו לבוא בעולם הזה להתקן. והסבה היא, לפי שנפשי מן העקריות שבשורש קין, וגם שאני באתי עתה בדרא בתראה כנז"ל. וגם כי אני באתי מבחי' הטפות העליונות, שהם מן המוח של הדעת ממש, ולא משש קצוות המתפשטים בגוף, ולכן יש בידי כח אל הנזכר אם ארצה להיטיב מעשי יותר, ואמר כי לסבה הנזכרת, אם אני הייתי מזכה לחייביא שבזה הדור, היו שומעים לקולי מאד, והיו דברי נכנסים באזניהם, ובאותו שבוע עצמו שנפטר, למד לי מורי ז"ל יחוד א', להעלות ע' נצוצות שנשתירו עתה עדיין בגיהנם בין הקליפות, והם מן שרש קין ומשרש נפשי. והזהירני ג"כ מן קצת דברים כמו שאכתוב, ולמדני להעלותם על ידי שרשיהם, אשר הם מיוחדים עמהם.

